

Ministerstvo pôdohospodárstva, životného
prostredia a regionálneho rozvoja SR
RNDr. Gabriel Nižňanský
riaditeľ odboru hodnotenia a posudzovania
vplyvov na životné prostredie
Dobrovičova 12
812 66 Bratislava

62244

9/10
HP

Váš list číslo/zo dňa
9110/2010-3.4/hp
20.09.2010

Naše číslo
CZ 2976/2010

Vybavuje/linka
Ing. Peter Chomjak
Ing. Ingrid Krištofová
Ing. Vladimír Lazorišák

Miesto Banská Bystrica
Dátum 12.10.2010

Vec: **Nový jaderný zdroj v lokalite Temelín včetně vyvedení výkonu do rozvodny Kočín – stanovisko k dokumentácii.**

Na základe Vašej požiadavky č. j. 9110/2010-3.4/hp zo dňa 20.09.2010 Vám zasielame stanovisko k predmetnej dokumentácii.

Stanovisko

Navrhovaná činnosť je zaradená podľa prílohy č. 1 zákona č. 100/2001 Sb., o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov do kategórie:

kategória: I.

bod: 3.2

názov: Zariadenie s jadrovými reaktormi s výnimkou výskumných zariadení, ktorých maximálny výkon nepresahuje 1 kW kontinuálnej tepelnej záťaže.

stípec: A

Celkový čistý inštalovaný výkon je do 3 400 MWe.

Navrhovateľom aj užívateľom činnosti bude spoločnosť ČEZ, a.s., Duhova 2/1444, 140 53 Praha 4, Česká republika.

Účel navrhovanej činnosti – predmetom zámeru je vybudovanie nového jadrového zdroja (NJZ) v lokalite elektrárne Temelín o celkovom čistom elektrickom výkone do 3 400 MWe (2 bloky o čistom výkone do 1 700 MWe) a rozvádžanie elektrického výkonu tohto zdroja do rozvodne Kočín.

Potreba zámeru vychádza z požiadaviek zabezpečiť výrobu elektrickej energie v Českej republike. Spotreba elektrickej energie v ČR je v súčasnosti cca 69 TWh/rok (rok 2009). Predpokladá sa, že rast spotreby do roku 2030 bude okolo 80 až 96 TWh/rok.

Výstavba nového jadrového zdroja v rámci českej energetiky je v súlade s princípmi a piliermi Energetickej politiky EÚ a nového energetického balíčku EÚ. Ide prakticky o bezemisný zdroj, čím jednoznačne prispieva k zníženiu emisií skleníkových plynov, k zníženiu emisií látok, ktoré spôsobujú okysľovanie prostredia. Stavbu nového jadrového zdroja možno hodnotiť ako príspevok k ochrane klímy a ochrane ovzdušia.

Charakter navrhovanej činnosti – jedná sa o novostavbu nového jadrového zdroja vrátane všetkých stavebných objektov a technologických stavieb, ktoré so zámerom súvisia. Z hľadiska pôvodnej koncepcie jadrovej elektrárne Temelín ide o dostavbu elektrárne o bloky moderného typu vrátane výstavby liniek, ktoré dopravujú elektrický výkon do rozvodne Kočín. Ďalej ide o zvýšenie kapacity privodu surovej vody z čerpacej stanice Hněvkovice do elektrárne.

Pre zámer budú využité bloky s tzv. tlakovodnými reaktormi (PWR), ktoré musia spĺňať všetky podmienky dané rozhodnutím dozorných orgánov. Iné reaktory nie sú uvažované a nie sú ani predmetom variantného riešenia. Zámer je navrhnutý v nulovom variante (posúdenie očakávaného vývoja územia, ak by sa predmetná činnosť nerealizovala) a v jednom variante, ktorý spočíva vo výstavbe NJZ v lokalite Temelín. Iné varianty zámeru nie sú predmetom dokumentácie.

Umiestnenie – zámer je situovaný v Českej republike, v Juhočeskom kraji, v okrese České Budějovice, v obciach Temelín a Dříteň, na p. č. 613941, 613975, 765805, 765813, 685828 a 613967.

Termín zahájenia výstavby: rok 2013

Predpokladaný termín ukončenie: rok 2020 (1. blok, potom 2. blok)

Dôvod umiestnenia v danej lokalite – navrhovaná činnosť je umiestnená do priestoru, ktorý nadväzuje na areál súčasnej elektrárne Temelín; súčasne rešpektuje koncepciu, ktorá pôvodne uvažovala so 4 reaktormi (každý o elektrickom výkone cca 1 000 MWe), na ktoré bola lokalita vybraná a dimenzovaná. Ich výstavba bola začatá a následne obmedzená len na 2 reaktory, ktoré boli uvedené do prevádzky v rokoch 2001 až 2002. Lokalita vyhovuje požiadavkám na umiestnenie jadrovej energetického zariadenia, tiež z hľadiska dostupnosti potrebných plôch, infraštruktúry a prevádzkových väzieb. Z týchto hľadísk predstavuje umiestnenie zámeru efektívne využitie dostupných zdrojov.

Pripomienky a odporúčania:

- Na str. 176 sa uvádza, že doprava jadrového paliva do NJZ bude zabezpečovaná cca 1 až 2 transportmi ročne. Z textu dokumentácie nie je zjavné, či doprava jadrového paliva do lokality NJZ bude prechádzať aj cez územie SR. Aké sú možné riziká s tým spojené? Aké sú uvažované prepravné trasy, resp. spôsoby dopravy cez územie SR?
- Na str. 59 dokumentácie sa uvádza: „S odvozom radioaktivního odpadu k přepracování není dle vládou schválené koncepce nakládání s radioaktivními odpady a vyhořelým jaderným palivem uvažováno, základní národní strategií v oblasti nakládání s vyhořelým jaderným palivem je dlouhodobé skladování a navazující uložení v hlubinném úložišti. Přeshraniční vlivy v důsledku dopravy proto nejsou v současné době relevantní.“ Podobné informácie sú uvedené aj na str. 176. Predložená dokumentácia však zároveň nevyklučuje zmeny smerujúce aj k prepracovaniu vyhořelého paliva v zariadeniach mimo územia ČR.
- V kapitole B.1.6.1.4.5.3. *Vnější vlivy přírodní* je uvažované na str. 123 pre stavbu NJZ s navrhovanými parametrami tornáda o intenzite F2. Súčasný vývoj klimatickej zmeny a prognóza do budúcnosti (aj vzhľadom na možné predĺženie životnosti navrhovanej investície NJZ - min. 60 rokov – pozri tiež str. 96, str. 113, str. 161) však vyvolávajú obavy, že sa v tejto časti Európy môžu vyskytovať atmosférické anomálie doteraz neregistrované, a preto odporúčame zvýšenie navrhovaných parametrov pre tornáda intenzity F3.
- Na str. 127 sa spomína koridor s vysokotlakovými plynovodmi na SZ okraji areálu pripravovaného pre výstavbu NJZ: existuje tu potenciálne riziko úniku zemného plynu z plynovodov a riziko vzniku výbuchu, čo považujeme za jednu z otázok, ktoré je potrebné v rámci projektovej prípravy stavby zapracovať do technických opatrení na predchádzanie vzniku tohto rizika (zabezpečenie minimalizácie uniknutého zemného plynu v prípade poruchy na plynovode a následného ohrozenia stavby NJZ, neumiestňovanie objektov citlivých na výbuch plynu v blízkosti koridoru plynovodov a pod.). Neuvažuje sa s prekládkou koridorov vysokotlakých plynovodov?
- Chýba grafické znázornenie rozptylu rádioaktivity v prípade ťažkej havárie, resp. veľmi ťažkej havárie (stupeň 5 až 7 podľa medzinárodnej stupnice INES) na NJZ: nie je uvedené, aké sú možné negatívne dopady takejto havárie na územie SR.
- Na str. 504 sa požaduje „Pokračovat v monitorování zdravotního stavu obyvatel v okolí, výsledky zpřístupnit veřejnosti v informačním středisku elektrárny.“ Odporúčame uvedené informácie zverejniť aj na verejne prístupnej stránke na internete buď navrhovateľa alebo MŽP ČR.
- Na str. 447 pojednáva dokumentácia o rizikách invázie nežiaducich druhov rastlinných spoločenstiev vzhľadom na rozsah plánovanej stavby a predpokladané subdodávky zariadení a materiálov z rôznych oblastí Českej republiky i Európy (prípadne aj z iných svetových teritórií) odporúčame doplniť monitoring

o sledovanie výskytu a šírenia sa nežiaducich druhov rastlinných spoločenstiev zavlečených na lokalitu výstavby NJZ Temelín.

- Pri prognóze vplyvov na vodné ekosystémy (podľa textu uvedeného na str. 454 je spracovaná pre rok 2020, avšak NJZ bude v prevádzke min. do roku 2080, zároveň je potrebné uvažovať s ďalším časovým obdobím súvisiacim s odstavovaním NJZ a potrebou jeho chladenia, kedy sa uvažujú podstatne vyššie zmeny v teplote atmosféry) je potrebné zohľadniť predpokladané zvyšovanie teploty ovzdušia a povrchovej vody z dôvodu klimatických zmien a tým aj postupné zvyšovanie teploty vypúšťanej odpadovej vody (vyššie vonkajšie teploty = vyššia teplota vody otekajúcej z chladiacich veží do recipientu) z chladenia reaktorov do recipientu oproti dnešnému stavu (vrátane odvádzaného množstva tepla z dôvodu zvýšenia výrobnnej kapacity jadrovej elektrárne Temelín o 100 %). Odporúčame monitoring týchto parametrov najmä vo vzťahu disponibilného kyslíka pre vodné organizmy a jeho kritických úrovní – zvyšovaním teploty vody klesá obsah rozpusteného kyslíka vo vode.

Záver

Napriek vyššie uvedeným pripomienkam, na základe preštudovania predloženej dokumentácie možno v závere vyzdvihnúť veľmi vysokú odbornú úroveň a profesionálny spôsob spracovania informácií (textová časť, grafické prílohy, obrazové prílohy a pod.) o navrhovanej činnosti NJZ v lokalite Temelín.

Na základe posúdenia predloženého zámeru, predpokladaných vplyvov na životné prostredie, zhodnotenia problémových okruhov a skutkového stavu konštatujeme, že navrhovaná výstavba NJZ je v tejto lokalite aj s prípadným cezhraničným vplyvom na Slovenskú republiku akceptovateľná.

Ing. Zuzana Lieskovská
riaditeľka CRE

Zuzana Lieskovská
SLOVENSKÁ AGENTÚRA
ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA
Banská Bystrica
Centrum rozvoja environmentalistiky
Tajovského 28
975 90 Banská Bystrica -2-